

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΦΥΔΕΛΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ...	4540
Παραρτημα αριθμ.	20.3.18

Αθήναι, 20.03.2018

ΕΡΩΤΗΣΗ: προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Θα επιτευχθεί ο εθνικός στόχος για μείωση στην κατανάλωση πλαστικής σακούλας;»

Το πρόβλημα της «πλαστικής ρύπανσης», της συγκέντρωσης δηλαδή πλαστικών υλικών στο περιβάλλον, με σοβαρές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα, έχει μελετηθεί εκτενώς τα τελευταία χρόνια και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του φαινομένου είναι αδιαμφισβήτητη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε, ήδη από το 1994, να εκδίδει Οδηγίες με σκοπό τον περιορισμό της κατανάλωσης πλαστικών μιας χρήσης και των απορριμμάτων συσκευασίας, αλλά και την προώθηση της ανακύκλωσης, της επαναχρησιμοποίησης και άλλων μορφών αξιοποίησης των απορριμμάτων αυτών.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στη μείωση της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας, της οποίας η αλόγιστη χρήση προκαλεί τεράστια επιβάρυνση στο περιβάλλον. Λόγω ελάχιστου βάρους, η πλαστική σακούλα μεταφέρεται εύκολα με τον αέρα και καταλήγει οπουδήποτε, σε στεριά και θάλασσα. Συγκοιλιούνται στα πιο θανατηφόρα απορρίμματα για τη θαλάσσια άγρια ζωή, ενώ σημαντικές είναι και οι επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα. Επιπλέον, οι σακούλες που καταλήγουν στο περιβάλλον, διασπώνται σταδιακά σε μικροσκοπικά σωματίδια, επιβιβρύνοντας το χώμα και τον υδροφόρο ορίζοντα με επικίνδυνα χημικά, ενώ παράλληλα δυσχεραίνουν εξαιρετικά την αποσύνθεση των υπόλοιπων απορριμμάτων στους χώρους ταφής.

Με σκοπό λοιπόν τον περιορισμό στην κατανάλωση της πλαστικής σακούλας, εκδόθηκε, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Οδηγία 2015/720, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να περιορίσουν την κατανάλωση πλαστικής σακούλας στις 90 ελαφριές σακούλες ανά άτομο μέχρι τέλος του 2019 και όχι πάνω από 40 σακούλες ανά άτομο μέχρι το 2025. Σε εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία, ο εθνικός Νόμος 4496/8-11-2017, ορίζει ότι στη χώρα μας, από την 1η Ιανουαρίου 2018,

καθιερώνεται η είσπραξη και απόδοση περιβαλλοντικού τέλους για τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς, με σκοπό τον περιορισμό στη χρήση τους, σύμφωνα με τους στόχους της Οδηγίας.

Τα στοιχεία του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ) για τον πρώτο μήνα εφαρμογής της νέας νομοθεσίας, δείχνουν ότι στις αλυσίδες σούπερ μάρκετ, όπου η εφαρμογή του μέτρου ήταν αυστηρή και καθολική, παρατηρήθηκε μείωση στην κατανάλωση της λεπτής πλαστικής σακούλας της τάξης του 75%-80%, σε σχέση με τον Ιανουάριο 2017. Καταγράφεται επίσης αύξηση στις πωλήσεις τσαντών πολλαπλών χρήσεων, άνω του 5.000%. Αντίστοιχα στοιχεία υπάρχουν και για μικρότερα μαγαζιά πώλησης τροφίμων (όπως αρτοποιεία) και για άλλους κλάδους (όπως καταστήματα ειδών ένδυσης), δεν ισχύουν όμως για τον κλάδο της εστίασης και φυσικά ούτε για τις λαϊκές αγορές και τα περίπτερα, αφού τα τελευταία έχουν εξαιρεθεί από το μέτρο. Έχει παρατηρηθεί μάλιστα το φαινόμενο, πολίτες να προμηθεύονται δωρεάν μεγάλες ποσότητες σακουλών από λαϊκές αγορές και περίπτερα και να τις χρησιμοποιούν στη συνέχεια σε άλλα καταστήματα, χωρίς να μειώνουν έτσι, στο ελάχιστο, την κατανάλωση σακούλας. Τέλος, στοιχεία του ίδιου Ινστιτούτου δείχνουν ότι η εφαρμογή του μέτρου είναι μεγαλύτερη στα αστικά κέντρα, σε σχέση με την επαρχία.

Στην πραγματικότητα λοιπόν, αν λάβουμε υπόψη το σύνολο των καταστημάτων και των αγορών, αλλά και το σύνολο της χώρας, εκτιμάται ότι το ποσοστό μείωσης στην κατανάλωση πλαστικής σακούλας είναι αρκετά μικρότερο, της τάξης του 65%-70%. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε κατανάλωση περίπου 110 σακουλών ανά κάτοικο ανά έτος, περισσότερες δηλαδή από το όριο που θέτει η Ευρωπαϊκή Οδηγία. Επιπλέον, θεωρείται σχεδόν βέβαιο, σύμφωνα με τα δεδομένα άλλων χωρών, στις οποίες το μέτρο εφαρμόζεται εδώ και χρόνια, ότι η αρχική μεγάλη μείωση στην κατανάλωση θα αρχίσει να φθίνει, λιγότερο ή περισσότερο, με το πέρασμα του χρόνου.

Όσο ενθαρρυντικά λοιπόν κι αν είναι τα πρώτα αποτελέσματα από την εφαρμογή του νόμου, γίνεται σαφές ότι, αν δε ληφθούν επιπλέον μέτρα, η χώρα μας κινδυνεύει να μην επιτύχει τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους για μείωση στην κατανάλωση της πλαστικής σακούλας.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Για ποιούς λόγους αποφασίστηκε η εξαίρεση των λαϊκών αγορών και των περιπτέρων από την επιβολή περιβαλλοντικού τέλους για τη χρήση πλαστικής σακούλας;
- 2) Σκοπεύετε να δώσετε κίνητρα στους επαγγελματίες των λαϊκών αγορών, των περιπτέρων και άλλων κλάδων, όπως η εστίαση, ώστε να υιοθετήσουν πρακτικές που θα συμβάλλουν στη μείωση της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας;

- 3) Θα πραγματοποιηθούν δράσεις ενημέρωσης των πολιτών για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της αλόγιστης χρήσης πλαστικής σακούλας, έτσι ώστε η επιβολή του περιβαλλοντικού τέλους να μη θεωρείται απλά «ένα ακόμα εισπρακτικό μέτρο»;

Ο ερωτώντες βουλευτής

Γιώργος Αμυράς, Β' Αθήνας

Σπύρος Δανέλλης -- Ηρακλείου